

anul 2022

I. Informații generale

Î.S. "CMAC" este creată la data de 17.12.2013, în rezultatul reorganizării prin contopire a Î.S. "Institutul Național de Standardizare și Metrologie", Î.S. "Centrul de Standardizare și Metrologie din Pajale", Î.S. "Centrul de Standardizare și Metrologie din Ceahră - Lunga" (în baza Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 995 din 27.12.2013). Fondatorul al Î.S. "CMAC" este Agenția Proprietății Publice.

Substrucțiunile structurale principale ale Î.S. "Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare" (Î.S. "CMAC") sunt Direcția Generală Organizare de Inspecție, Verificări Metrologice și Dispozitive Medicale, Organismul Certificare Produse, Laboratorul Incercări Produse Alimentare, Laboratorul Incercări Produse Industriale, Laboratorul Incercări Produse Medicale, Laboratorul Incercări Produse Alimentare, Laboratorul Incercări Produse Industriale și Laboratorul Incercări Produse Medicale.

DAREA DE SEAMĂ A ADMINISTRATORULUI INTERIMAR Întreprinderii de Stat "Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare" pentru anul 2022

Participările genuri de activitate ale întreprinderii sunt:

- verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare în vînzătorile domeniilor de măsurare:
- măsurarea mijloacelor de măsurare în domeniile mărimilor de masă mici și mari, volum, forță și duritate, mărimi geometrice, mărimi electrodinamice, mărimi elastice, forță și timp, acustică, ultrasonografie, mărimi geometrice, mărimi fizice - chimice;
- măsurarea mijloacelor de măsurare în domeniile mărimilor de masă mici și mari, volum, forță și duritate, mărimi geometrice și mărimi geometrice;
- certificarea produselor alimentare/medicamentelor conform domeniilor acreditate;
- certificarea sistemelor de management conform SM SR EN ISO 9001:2011, Sistemelor de management al calității, Cerințe și SM SR EN ISO 22000:2006, Sistemelor de management al siguranței alimentare, Cerințe pentru orice organizație din lanțul alimentar;
- efectuarea încercărilor de laborator în domeniul agroalimentar, industrial;
- instruirea în domeniul evaluării conformității (metrologie, certificare produse, certificare și implementarea sistemelor de management etc.)

mun. Chișinău

I. Informații generale:

Î.S. "CMAC" este creată la data de 17.12.2013, în rezultatul reorganizării prin contopire a Î.S. „Institutul Național de Standardizare și Metrologie”, Î.S. „Centrul de Standardizare și Metrologie din Bălți”, Î.S. „Centrul de Standardizare și Metrologie din Ceadâr - Lunga” (în baza Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 996 din 27.12.2012). Fondator al Î.S. "CMAC" este Agenția Proprietății Publice.

Subdiviziunile structurale principale ale Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” (ÎS "CMAC") sunt: Direcția Generală Organism de Inspecție, Verificări Metrologice și Dispozitive Medicale, Organismul Certificare Produse, Laboratorul Încercări Produse Agroalimentare, Laboratorul Încercări Produse Industriale, Laboratorul Etalonare, Centrul Formare Continuă, Oficiul Teritorial Bălți și Oficiul Teritorial Ceadâr-Lunga și Cahul.

Î.S. "CMAC" prestează servicii pe întreg teritoriul țării, după cum urmează:

- în zona Centru prin intermediul locației Chișinău (mun. Chișinău, str. E. Coca 28);
- în zona de Nord a țării prin intermediul locației Bălți (mun. Bălți, str. Decebal 13);
- în zona de Sud a țării prin intermediul locației Ceadâr-Lunga și Cahul, care deține două locații (mun. Ceadâr-Lunga, str. Lunaciarschii 8 și mun. Cahul, str. V. Alecsandri 102).

Principalele genuri de activitate ale întreprinderii sunt:

- verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare în următoarele domenii de măsurări: mărimi mase mici, mase mari, volum, forță și duritate, mărimi termice, debit, presiuni, mărimi electro-radio-tehnice, mărimi electrice, frecvență și timp, acustică, ultrasonografie, mărimi geometrice, mărimi fizico – chimice;
  - etalonarea mijloacelor de măsurare în domeniile mărimilor mase mici și mari, volum, forță și duritate, mărimi termice și mărimi geometrice;
  - certificarea produselor alimentare/nelimentare conform domeniilor acreditate;
  - certificarea sistemelor de management conform SM SR EN ISO 9001:2011 Sisteme de management al calității. Cerințe și SM SR EN ISO 22000:2006 Sisteme de management al siguranței alimentelor. Cerințe pentru orice organizație din lanțul alimentar;
  - efectuarea încercărilor de laborator în domeniul agroalimentar, industrial;
  - instruirea în domeniul evaluării conformității (metrologie, certificarea produse, certificarea și implementarea sistemelor de management etc.).

II. Indicatorii de performanță ai întreprinderii:

2.1 Analiza indicatorilor financiari

Cu privire la situația financiară la data de 31 decembrie 2022, Î.S. „CMAC” dispune de următoarele înscrieri în bilanțul contabil:

1. Mijloace bănești în conturile bancare ale întreprinderii în suma de - 1 898 873,19 LEI.
- 7438,55 EURO (151 894,45 lei la cursul BNM la data de 31.12.2022).
2. Mijloace bănești în casieria întreprinderii în sumă de - 8106,60 lei.
3. Datorii în suma de - 2 404 175 lei, dintre care:
  - Datorii față de furnizori în suma de - 423 980 lei,
  - Datorii față de salariați în suma de - 1 099 522 lei (salariul calculat pentru luna decembrie 2022),
  - Datorii față de buget în suma de - 879 109 lei,
  - Alte datorii curente în sumă de - 1564 lei.

Având în vedere observațiile constatate, la data de 31.12.2022 în cadrul Î.S. „CMAC” se constată o poziție financiară negativă, prin insuficiența valorică de mijloace bănești în suma de - 345 300,76 lei, ceea ce conturează echilibrul nesatisfăcător între resursele financiare, de capital și resurse umane.

Astfel, sub povara obligațiilor întreprinderii, care decurg din faptele economice anterioare, în situația din 31.12.2022, în vederea stingerii datoriilor curente, care reflectă valoarea datoriilor comerciale, datoriilor față de personal, față de bugetul de stat și alte datorii curente, în perioada ulterioară vor fi întreprinse măsuri pentru onorarea obligațiilor scadente în acest sens.

În această ordine de idei, în scopul asigurării aspectelor referitoare la redresarea activității economico-financiare a întreprinderii, se apreciază stingerea sistematică a datoriilor față de furnizori și identificarea debitorilor întreprinderii, în vederea recuperării creanțelor pentru asigurarea procesului de continuitate a întreprinderii..

Pe parcursul anului 2022, Î.S. ”CMAC” a obținut venituri totale în valoare de 27 141,5 mii lei, dintre care venituri din activitatea operațională în sumă de 26 638,4 mii lei, alte venituri operaționale 432,4 mii lei, și venituri financiare în valoare de 70,7 mii lei.

Ponderea cea mai mare în total venituri o deține veniturile din activitatea operațională în valoare de 26 638,4 mii lei (98,1 % din total venituri obținute pe întreprindere), ceea ce reprezintă o bună funcționare a activității de bază a entității.

Structura veniturii din vânzări pentru anul 2022, conform domeniului de activitate al întreprinderii este următoarea:

- verificări metrologice - 11 942 102 lei;
- încercări de laborator în domeniul agroalimentar/industrial - 6 417 115 lei;
- certificarea produselor alimentare/nealimentare - 3 393 128 lei;
- certificarea sistemelor de management a calității - 1 590 352 lei;

- instruirea și formarea profesională a personalului – 234 054 lei;
- laborator etalonare – 1 850 191;
- arenda încăperilor – 1 211 465.

Analiza veniturilor pe tipuri de activități este expusă în tabelul 1.

Tabelul 1

Indicatori	mii, lei	ponderea, %
1. Venituri din activitatea operațională, din care:	26 638,4	98,1
• Venituri din vânzări	25 426,9	95,5
• Venituri din arendă	1 211,5	4,5
2. Alte venituri operaționale	432,4	1,6
3. Venituri din alte activități	70,7	0,3
Total venituri Î.S. "CMAC"	27141,5	100,0

Performanțele financiare ale Î.S. „CMAC” pentru anul 2022 s-au evidențiat în primul rând prin nu a fi în pierderi financiare ținând cont de faptul că au fost majorate considerabil prețurile la consumabilele pentru serviciile prestate de către entitate.

Suplimentar, este de menționat despre nerespectarea condițiilor contractuale de către multe instituții medicale, și anume prin încheierea contractului pentru verificarea mijloacelor de măsurare și inspecția dispozitivelor medicale cu Î.S. „CMAC”, primind banii de la Trezoreria de Stat pentru planificarea lucrărilor respective, nu mai execută în totalmente contractul, apelând la alte companii private pe pozițiile financiar profitabile, iar la Î.S. „CMAC” se apelează doar pe acele poziții cu volume reduse de bani și care sunt efectuate doar de către Î.S. „CMAC” pentru care se depun eforturi atât financiare, cât și profesionale pentru a asigura consumatorii cu aceste măsurări, prin diminuarea situației de a fi nevoiți să plece peste hotarele țării pentru realizarea acestora.

În aceeași ordine de idei, acreditarea mai multor companii private pentru inspecția dispozitivelor medicale și recunoașterea acestor companii cu dreptul de organism de inspecție de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale fără a proteja sau a acorda într-o oarecare măsură un suport Î.S. „CMAC”, care a fost singura instituție de stat din țară care a elaborat procedurile specifice de verificare periodică a dispozitivelor medicale respectând implementarea prevederilor Legii nr. 102 din 9 iunie 2017 cu privire la dispozitivele medicale, întru asigurarea siguranței pacientului și a utilizatorului prin dispozitive medicale sigure, eficiente și inofensive, care conform capitolului II pct.6 al Hotărârii de Guvern Nr.966 din 14-11-2017 „Pentru aprobarea Regulamentului privind verificarea periodică a dispozitivelor medicale puse în funcțiune și aflate în utilizare”, a fost și este în atribuția Agenției Medicamentului.

Totodată, se constată lipsa monitorizării desfășurării licitațiilor pentru prestarea serviciilor de inspecție a dispozitivelor medicale organizate de instituțiile medico-sanitare din țară și acordarea reducerilor mari și foarte mari de către companiile private pentru aceste servicii.

Eficiența activității economico-financiare se caracterizează prin indicatorii rezultatelor financiare și a rentabilității. La situația din 31 decembrie 2022, conform Situațiilor Financiare au fost înregistrați următorii indicatori de bază.

Rezultatele financiare ale Î.S. "CMAC", mii lei

Tabelul 2

Indicatorii	Perioada de gestiune		Abaterea absolută, mii lei	Ritmul creșterii, %
	Precedentă	Curentă		
Venituri din vânzări	24849	26638,4	1789,4	+7,2
Costul vânzărilor	17448,9	20557,4	3108,5	+17,8
Profitul brut (pierderi)	7400,1	6081,0	-1319,1	-17,8
Rezultatul din activitatea operațională	-230,4	531,3	761,7	+330,6
Rezultatul din alte activități	-434,3	57,8	492,1	+113,3
Impozitul pe venit	0	0	0	0
Profitul net	-664,7	589,0	1253,7	+188,6

Conform datelor din tabel, observăm că Î.S. "CMAC" a înregistrat rezultate financiare pozitive aproximativ la toate compartimentele.

La compartimentul Profitul net al perioadei de gestiune întreprinderea înregistrează venituri în valoare de 589,0 mii lei.

Aceasta se datorează costul vânzărilor majorate, pentru procurarea materialelor (reactive, produse petroliere, energie electrică, termică, etc.) și a creșterii cheltuielilor administrative.

Rentabilitatea veniturilor din vânzări reflectă capacitatea întreprinderii de a obține profit în urma prestării serviciilor, adică caracterizează mărimea profitului obținut la un leu venituri din vânzări.

Aprecierea dinamicii rentabilității veniturilor din vânzări

Tabelul 3

Indicatorii	Perioada de gestiune		Abaterea absolută, mii lei
	2021	2022	
Venituri din vânzări, mii lei	24849	26638,4	1789,4
Profitul brut, mii lei	7400,1	6081,0	-1319,1
Rezultatul din activitatea operațională, mii lei	-230,4	531,3	761,7
Profitul până la impozitare, mii lei	-664,7	589,0	1253,7
Profitul net, mii lei	-664,7	589,0	1253,7
Rentabilitatea veniturilor din vânzări, (%) calculată în baza:			
Profitului brut	29,8	22,8	-73,7
Profitului din activitatea operațională	-0,9	2,0	42,56
Profitului până la impozitare	-2,7	2,2	70,0
Profitului net	-2,7	2,2	70,0

Din calculele efectuate și prezentate în tabelul nr. 3, putem concluziona că majoritatea indicatorilor de rentabilitate a veniturilor din vânzări au înregistrat majorare în anul 2022 față de anul de gestiune precedent.

Tabelul 4

Indicatori	Valoarea indicatorilor				Lei (col. 3 - col. 2)
	În lei		În % conform datelor din bilanț		
	31.12.2021	31.12.2022	Începutul perioadei de gestiune (31.12.2021)	Sfârșitul perioadei de gestiune (31.12.2022)	
1	2	3	4	5	6
1. Active nete	28066565	25939841	88,1	92,4	-2126724
2. Capital social	20837001	20837001	52,0	100	0
3. Evaluarea activelor nete în raport cu capital social (rîndul 1- rîndul 2)	7229564	5102840	36,1	70,6	-2126724

Pentru perioada anului 2022, Î.S. "CMAC" a înregistrat tendințe nesemnificative de descreștere a indicatorilor economici de bază. Conform aprecierii rezultată din datele prezentate în tabelul nr. 4 se atestă descreșterea activelor nete cu 7,6 % față de perioada precedentă de gestiune, iar capitalul social înregistrează aceeași mărime de 20 837,0 mii lei.

Capitalul propriu, conform datelor înregistrate în evidența contabilă la 31.12.2022, constituie 25939,8 mii lei, pe cînd la începutul anului a înregistrat valoarea de 28 066,6 mii lei.

Dinamica structurii capitalului propriu pentru anul 2022 ale Î.S. "CMAC"

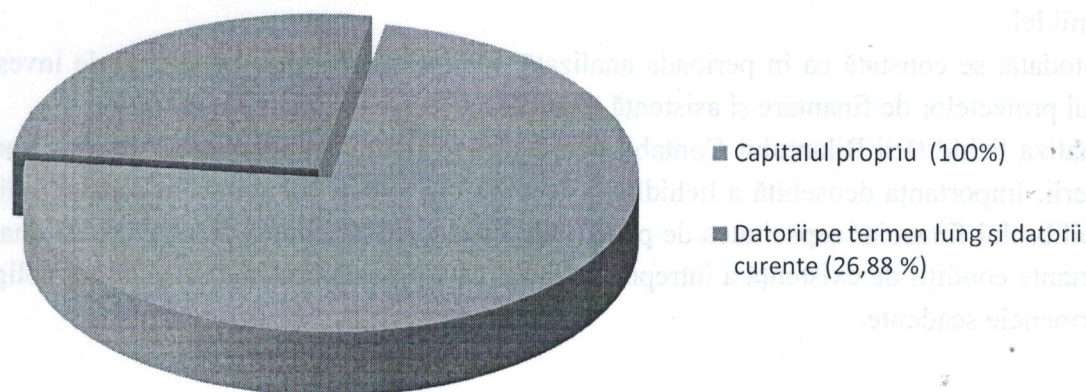
În urma activității Î.S."CMAC" pe parcursul perioadei de gestiune a anului 2022 capitalul propriu s-a micșorat cu valoarea de 2126,7 mii lei sau cu 7,6% datele pe elemente contabile din Bilanț fiind prezentate în tabelul nr. 5. În urma evaluării activelor nete ale Î.S. "CMAC" în anul 2022 se concluzionează că, activele nete la data de 31.12.2022 nu prevalează capitalul propriu constituind mărimea în valoare de 28 066,6 mii lei.

Tabelul 5

Nr.	Denumirea posturilor	Suma, mii lei	%
1.	Capitalul social și suplimentar	20 837,0	80,3
2.	Rezerve stabilite de legislație	3 125,6	12,0
3.	Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	-	-
4.	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	- 6358,5	-24,5
5.	Profit net al perioadei de gestiune	589,0	2,3
6.	Alte elemente de capital propriu	7746,7	29,9
	Total Capital propriu	25 939,8	100,0 %

Diagrama 1

Structura Pasivului Î.S. „CMAC” la data de 31.12.2022

Din datele diagramei structurii capitalului propriu pentru anul 2022 al Î.S. "CMAC" se observă ponderea de 100 % a capitalului propriu față de datoriile pe termen lung și datoriile curente ce constituie 26,88%. Un trend pozitiv ceea ce denotă asigurarea executării la maxim a obligațiilor contractuale față de clienții întreprinderii și evidența permanentă a debitorilor și creditorilor.

Analiza lichidității Bilanțului Contabil ocupă un loc centralizat în aprecierea situației financiare a întreprinderii. Importanța deosebită a lichidității decurge din natura economică a acestui indicator. În cadrul echilibrului financiar capacitatea de plată, lichiditatea, solvabilitatea caracterizează una din cele mai importante condiții de existență a întreprinderii pe piață – posibilitatea de a-și onora obligațiile de plată la termenele scadente.

Analiza investițiilor realizate de Î.S. "CMAC" în anul 2022

Tabelul 5

Indicatori	2021, mii lei	2022, mii lei	Abaterea absolută, mii lei	Abaterea relativă, %
Investiții, inclusiv	384,13	405,85	21,72	5,65
- Din surse proprii	384,13	405,85	21,72	5,65
- Din proiecte de finanțare	-	-	-	-
Mașini, utilaje, instalații de transmisie	81,53	270,55	189,02	231,84
Reparații capitale	302,6	135,3	-167,3	-55,28

Conform datelor din tabel, putem constata că Î.S. "CMAC" a înregistrat o majorare ne semnificativă a indicatorilor de investiții pe entitate.

Investițiile realizate în anul 2022 au constituit 405,85 mii lei și au fost cu 5,65% mai mult comparativ cu anul precedent, unde au fost realizate investiții în valoare de 384,13 mii lei.

Analizând structura investițiilor realizate în anul 2022, putem constata că investițiile au fost efectuate în totalitate din surse proprii constituind 405,85 mii lei, unde principalele investiții au fost efectuate pentru achiziția utilajelor, echipamentelor – 270,55 mii lei și pentru reparații capitale în sumă de 135,3 mii lei.

Totodată, se constată că în perioada analizată, întreprinderea nu a beneficiat de investiții prin intermediul proiectelor de finanțare și asistență tehnică.

Analiza lichidității Bilanțului Contabil ocupă un loc central în aprecierea situației financiare a întreprinderii. Importanța deosebită a lichidității decurge din natura economică a acestui indicator. În cadrul echilibrului financiar capacitatea de plată, lichiditatea, solvabilitatea caracterizează una din cele mai importante condiții de existență a întreprinderii pe piață – posibilitatea de a-și onora obligațiile de plată la termenele scadente.

Aprecierea lichidității și solvabilității în dinamică

Tabelul 6

Indicatorii	Perioada de gestiune		Abaterea absolută, +/-	Abaterea relativă, %
	2021	2022		
Lichiditatea curentă, <i>Total Active Curente/Datorii Curente</i>	1,26	1,23	-0,03	-2,3
Lichiditatea intermediară, <i>Mijloace Bănești + Investiții + Creanțe /Datorii Curente</i>	0,76	0,75	-0,01	-1,3
Lichiditatea absolută, <i>Mijloace Bănești/Datorii curente</i>	0,14	0,29	0,15	107,1
Coeficientul de solvabilitate, <i>Total Active/Total Datorii</i>	5,57	4,71	0,86	-15,4

Din calculele efectuate și prezentate în tabel, observăm că la Î. S. "CMAC", în perioada anului de gestiune, o tendință de descreștere a coeficienților de lichiditate..

Lichiditatea curentă se încadrează în nivelul limitei optime (1 – 2,5), lichiditatea curentă fiind de 1,23 în 2021 și de 1,23 în 2022, observând-se tendințe de descreștere a acestui coeficient comparativ cu anul precedent.

Din cauza micșorării sumei mijloacelor bănești în condițiile creșterii datoriilor curente și a creanțelor sa micșorat lichiditatea intermediară de la 0,76 în anul 2021 la 0,75 în anul 2022, încadrându-se în nivelul optim al acestui indicator (0,7-0,8).

Limitele stabilite (0,2-0,25) este indicatorul lichidității absolute, care sa majorat de la 0,14 în 2021 la 0,29 în 2022. Acesta reprezintă cel mai strict și dur criteriu de apreciere a lichidității, deoarece în cadrul calculării acestuia se compară cele mai lichide active curente cu datorii pe termen scurt.

Coeficientul de solvabilitate înregistrează o descreștere în anul 2022 față de 2021 cu 0,86 sau cu 15,4 puncte procentuale, coeficientul în 2022 ajungând la valoarea de 4,71 (valoare minimă admisă poate varia între 1,2-1,8). Coeficientul este mai mare ca 1, deci întreprinderea este capabilă să-și achite datoriile atât pe termen scurt cât și pe termen lung.

2.2 Analiza indicatorilor non-financiari

În activitatea întreprinderii, pe lângă indicatorii de performanță financiari, care ne permite să diagnosticăm eficiența și eficacitatea rezultatelor financiare obținute într-o anumită perioadă de timp, e important de identificat indicatorii nefinanțari de performanță ale entității, care reprezintă, la rândul lor, un instrument de gestiune managerială complexă. Astfel, pentru atingerea obiectivelor propuse de către conducerea CMAC, se pot evidenția următorii indicatori non-financiari:

- ✓ *Indicatori operaționali*, prin implementarea sistemului de control intern, fiind organizate atât audituri interne în cadrul organizației, cât și audituri de supraveghere externe de către evaluatorii Centrului Național de Acreditare "MOLDAC";
- ✓ *Gradul de satisfacție al clienților*, prin oferirea de servicii calitative clienților noștri fideli și potențialilor clienți, oferirea consultanței necesare, posibilitatea verificării statului cererii online, executarea lucrărilor în termeni restrânși, etc;
- ✓ *Imaginea pe piață*, promovarea serviciilor noastre atât pe site-ul cmac.md, cât și în alte surse media, menite să îmbunătățească poziția întreprinderii noastre pe piața internă, cât și externă; în acest sens a fost creat un nou site al întreprinderii cu modificarea logo-ului, a fost implementat Sistemul de management la nivelul întreprinderii conform ISO 9001:2015, care va contribui ulterior la promovarea unei imagini de întreprindere competitivă.
- ✓ *Motivația și satisfacția în muncă de către salariați*, reprezintă un indicator non-financiar important pentru întreprindere, cu deținerea unui personal calificat, responsabil, energic și dinamic, în acest sens, se organizează cursuri de pregătire profesională a personalului în diferite domenii de activitate, cu posibilitatea de a fi avansați în funcțiile oferite de conducerea CMAC, cu remunerarea atractivă a personalului (salariul mediu pe întreprindere în anul 2021 este de 9850 lei/salariat), oferirea de plăți suplimentare, conform Contractului colectiv de muncă la nivel de unitate al Î.S. "CMAC", etc;
- ✓ *Numărul de reclamații din partea agenților economici*, este un indicator esențial în aprecierea calității serviciilor oferite de către entitatea noastră, de aceea se urmărește periodic de către responsabilii de sisteme de management a reclamațiilor parvenite din partea agenților economici, înregistrate în condica de reclamații, cu identificarea cauzelor și soluționarea ulterioară a acestora;
- ✓ *Climatul organizațional*, constituie cheia succesului oricărei organizații, asupra importanței unui „climat sănătos”, influențează inevitabil satisfacția și atitudinile angajaților, iar acestea se răsfrâng la rândul lor asupra performanței în muncă. În acest sens, se organizează ședințe de lucru, seminare, activități recreative, unde se discută problemele din activitatea de bază a fiecărei subdiviziuni și căile de soluționare ale acestora, opiniile și sugestiile salariaților, care ulterior să favorizeze eficiența în cadrul întreprinderii.

2.3 Resursele umane

Baza activității Î.S. "CMAC" o reprezintă capitalul uman, de aceea atragerea, menținerea, dezvoltarea, și utilizarea corectă a resurselor umane reprezintă un obiectiv esențial și organizațional în entitate.

La 31 decembrie 2022, statele de personal cuprindeau 147,5 salariați (inclusiv 18 persoane cu contracte de muncă suspendate), după cum urmează: locația Chișinău – 82 persoane, locația Bălți – 11 persoane, locația Ceadâr-Lunga și Cahul – 10 persoane, dintre care 68 sunt femei .

Capitalul uman în cadrul organizației este divizat în mai multe categorii de angajați, ponderea cea mai semnificativă deținând-o personalul de producere - 72 % din total personal pe întreprindere (și anume, specialiști/experti din domeniul metrologiei, certificare și încercări de laborator). Astfel, conform diagramei nr. 1 se prezintă următoarea configurație a divizării pe funcții a personalului:

E important de menționat că pe parcursul anului 2022, s-au organizat cursuri de instruire a specialiștilor pe diferite domenii de activitate. În acest sens, au fost instruite 45 de angajați din cadrul Î.S. "CMAC".

III. Managementul Riscurilor

Managementul riscurilor este un element esențial al strategiei de dezvoltare a Î.S. „CMAC”. Prin acest proces se asigură realizarea eficientă a obiectivelor întreprinderii. Principalele riscuri identificate sunt:

1. Riscul de personal.

Vârsta de pensionare, migrarea angajaților, dificultăți în încadrarea muncii a specialiștilor din motivul existenței unor cerințe restrictive ce țin de domeniile de activitate ale întreprinderii (de ex: experiență în domeniul evaluării conformității de minim 3 ani) și lipsa specialităților de pregătire profesională în cazul unor domenii;

2. Riscul de inovație și modernizare.

Transpunerea Directivelor Europene la legislația națională presupune o perioadă de tranziție și adaptare, fapt care poate crea unele stagnări de dezvoltare și regres de indicatori financiari ai întreprinderii și excluderea unor categorii de servicii;

3. Risc de producere.

Suspendarea, retragerea domeniilor acreditate din considerente de lipsă a solicitărilor în domeniul dat;

4. Riscuri financiare.

Riscul valutar și de lichiditate. Apare în consecința variației cursului valutar (apreciere, depreciere) a valutei de contract, în perioada dintre momentul încheierii contractului și data la care se efectuează plata în valută.

5. Riscul concurențial.

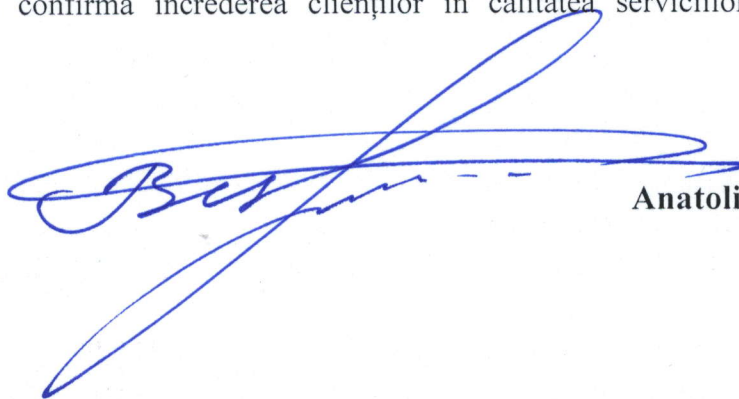
Apariția mai multor concurenți în domeniile acreditate și posibilitatea concurenților de a examina fiecare agent economic în parte și de a le oferi reduceri esențiale.

IV. Dezvoltarea și performanțele întreprinderii

Î.S. „CMAC” pe parcursul anului 2022 a depus eforturi constante în vederea menținerii domeniului de acreditare, fiind efectuate audituri interne conform domeniilor de activitate din cadrul întreprinderii, și respectiv audituri externe (audituri de supraveghere și evaluări de reacreditare planificate) efectuate de către experții Centrului Național de Acreditare ”MOLDAC”. În urma acestor audituri, evaluatorii MOLDAC au confirmat, atât competența de activitate pe fiecare domeniu în parte, cât și corespunderea Sistemului de Management al Calității din cadrul Î.S. ”CMAC” la cerințele standardelor naționale și internaționale.

Totodată, e important de menționat că în perioada anului 2022, în cadrul Î.S. ”CMAC” nu au fost înregistrate reclamații din partea persoanelor fizice/juridice, ceea ce demonstrează competența personalului calificat și confirmă încrederea clienților în calitatea serviciilor prestate de către întreprinderea noastră.

Director interimar
Î.S.”CMAC”

Anatolii Bescupschi